कटारी नगरपालिका

स्थानीय राजपत्र

खण्डः०७ **संख्याः०४** **मितिः२०८०/०३/०७**

”विपद् राहत वितरण सम्बन्धी मापदण्ड“२०८० ,

कार्यपालिकाबाट स्वीकृत मितिः२०८०/०३/०७

प्राकृतिक र गैर प्राकृतिक विपद् परेका सर्वसाधरण नागरवासीहरु तथा उनीहरुका परिवारलाई वितरण गरिने राहतमा एकरुपता कायम गर्न साथै राहत वितरण एवं सहयोगलाई पारदर्शी” सरल एवं विश्वसनीय बनाउने उद्देश्यले ,स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन“२०७४ , को दफा ११ को उपदफा बमो (१)जिम विपद् जोखम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन ऐनको दफा २०७५ , ले दिएको अधिकार प्रयोग गरी कटारी नगरपालिका नगर कार्यपालिकाले यो मापदण्ड बनाई १९ जारी गरेको छ

परिच्छेद १

प्रारम्भिक

१. संक्षिप्त नाम र प्रारम्भः

क. यस मापदण्डको नामः ”विपद् राहत वितरण सम्बन्धी मापदण्ड“२०८० , रहेको छ ।

२. परिभाषा र व्याख्याः

विषय वा प्रसङ्गले अर्को अर्थ नलागेमा यस मापदण्डमाः

क. गैर प्राकृतिक विपद् भन्नाले महामारीपशु ,कीट वा सूक्ष्म जीवाणु आतंक ,डढेलो ,अनिकाल , ,खानी ,जनावर आतङ्क ,सर्पदंश ,प्लेग रोग ,प्यान्डामिक फ्लू ,तथा चराचुरुङ्गीमा हुने फ्लू हवाईरसायन वा विकिरण ,विषाक्त ग्याँस ,आगलागी ,जल वा औद्योगिक दुर्घटना ,सडक , वन विनाश वा भौतिक ,वातावरणीय प्रदुषण ,विषाक्त खाद्य सेवन ,ग्याँस विष्फोटन ,चुहावट सैरचनाको क्षति तथा प्रकोप उद्धार कार्यमा हुने दुर्घटना वा यस्तै अन्य गैर प्राकृतिक पन्न विपकारणले उतेद् सम्झनु पर्छ ।

ख. प्राकृतिक विपद् भन्नाले असिना ,डुवान ,स्खलन-पहिरो तथा भू ,बाढी ,अनावृष्टि ,अतिवृष्टि , ,(बतास) हावाहुरी ,आँधी ,खडेरीशीत लहरडढेलव ,भूकम्प ,चटयाङ्ग ,तातोहावाकव लहर , वा यस्तै प्रकृतिक कारणले उत्पन्न जुनसुकै विपद्लाई सम्झनु पर्दछ ।

ग. विपद् भन्नाले कुनै स्थानमा आपतकालिन अवस्था सृजना भई जनधनको क्षतिको साथै जीवनयापन र वातावरणमा प्रतिकूल असर पार्ने प्राकृतिक वा गैरप्राकृतिक विपद् सम्झनु पर्दछ ।

घ. राहत भन्नाले कटारी नगरपालिकाले प्रदान गर्ने नगद वा जिन्सी लगायतका सेवा सुविधा वा बस्तुगत सहायतालाई सम्जनु पर्दछ ।

ङ. विपद् जोखिम न्यूनीकरण भन्नाले विपद् पूर्व गरिने जोखिमको बिश्लेषण तथा मुल्याङ्कनविपद् , रोकथाम वा विपद्वाट हुने क्षतिको न्यूनीकरण तथा विकासका कार्यमा विपद् जोखिमलाई कम गर्ने सम्बन्धी कार्य सम्झनु पर्दछ ।

च. विपद् व्यवस्थापन भन्नाले विपद् जोखिम न्यूनीकरणविपद् प्रतिकार्य र विपद् पुनलाभसँग , सम्बन्धित सम्पूर्ण क्रियाकलाप सम्जनु पर्दछ ।

छ. विपद् कोष भन्नाले विपद् व्यवस्थापन कोषलाई सम्झनु पर्दछ ।

ज. समिति भन्नाले नगर विपद् व्यवस्थापन समिति सम्झनु पर्दछ ।

परिच्छेद २

कोषको व्यवस्था

३. यस मापदण्ड बमोजिम विपद् पिडितहरुलाई राहत प्रदान गर्नुपर्नेः

क. विपद् विडितहरुलाई राहत प्रदान गर्दा यस मापदण्ड बमोजिम गर्नुपर्नेछ ।

४. कोषवाट व्यहोरिनेः

क. यस मापदण्ड बमोजिम उपलब्ध गराएने राहत सहयोग विपद् व्यवस्थापन कोषवाट व्यहोरिने छ ।

परिच्छेद ३
विपद् व्यवस्थापनका लागि राहत वितरण

५. राहत वितरणः

क. विपद्वाट क्षति भएका देहाय बोमोजिमको क्षतिको लागि वातावरण तथा विपद् व्यवस्थपन समिति वा वातावरण तथा विपद् व्वस्थापन शाखा मार्फत प्राप्त भएका स्थलगत अनुगमन मूल्याङ्कन प्रतिवेदन र वडा कार्यालयको सिफारिसका आधारमा राहत वितरण समितिको निर्णय बमोजिम तपशिल अनुसार राहत सहयोग उपलब्ध गराईनेछ-

अ. विपद् घटनामा परी कुनै व्यक्तिकव मृत्यु भएको रहेछ भने मृतकका परिवारलाई राहत स्वरुप प्रति मृतक रु(पच्चीस हजार) -।२५००० .

आ. विपद् घटनामा परी कुनै व्यक्ति बेपत्ता भई खोजि कार्य गर्दा घटना भएको मितिले नब्बे दिनसम्म फेला नपरेमा वडा कार्यालयको सिफारीस र प्रहरी प्रतिवेदनको आधारमा एकाघरको नजिकको हकवालालाई रु -।२५००० . (पच्चीस हजार)

इ. कुनै पनि विपद् घटनामा परी कुनै व्यक्तिको घरखाद्यान्न र लत्ता कपडा समेत , पूर्ण वा आंशिक रुपमा क्षति भएमा त्यस्तो परिवारहरुलाई तत्कालिन राहतका 5000 लागि नगद रु।वा सो बराबरको खाद्य वा गैर खाद्य (पाँच हजार) - सामाग्री उपलब्ध गराउने छ साथै पूर्ण रुपमा क्षति भएको घरको सन्दर्भमा समितिको निर्णयानुसार हुनेछ ।

ई. विपद घटनावाट घर बहालमा बसेको भएमा वा पसल व्यवसाय समेत नोक्सानी भई तत्काल गुजाराको लागि खाद्यान्न समेत नभएका वा कुनै अवस्थाका पिडित परिवारलाई तत्काल आवश्यक व्यवस्थाका लागि प्रति परिवार नगद रु .) -।१००००दश हजारखाद्य वा गैर खाद्य) सम्म वा सो बराबरको जिन्सी (सामान राहत उपलब्ध गराईनेछ। (सामाग्री

उ. कुनै प्रकोपका घटनामा परी घाइते भएका बिरामीहरुलाई उपचारका लागि उपक्षेत्रीय उस्पताल वा नजिकको स्वास्थ्य केन्द्रमा लैजानु पर्ने घाइते गरिब , असाहाय वा आर्थिक अवस्था कमजोर रहेछ भने त्यस्तो घाइतेहरुलाई अस्पताल लैजादाँको यातायात खर्च भुक्तानी गरिनेछ ।

ऊ. विपद् घटनावाट घाइते भएका कुनै व्यक्तिलाई अस्पताल भर्ना भई उपचार गराउनु परेमा त्यस्तो घाइते गरिबअसाहाय वा आर्थिक अवस्था कमजीर भएमा ,) -।५००० .उपचार खर्च बापत एक पटकका लागि बढीमा रुपाँच हजार (सम्म खर्च उपलब्ध गराइनेछ ।

ऋ. विपद् घटनावाट घरको क्षति भएमा घरको क्षतिको अवस्था हेरी बढीमा रु . उपलब् सम्म नगद वा जिन्सी राहत सहायता (पच्चिस हजार) -।२5000ध गराइनेछ ।

ऌ. यसरी रकम उपलब्ध गराउँदा सम्बन्धित पिडित वा निजको नजिको निबेदक , प्रहरी मुचुल्का र क्षति भएको स्थानको फोटोको ,वडा कार्यालयको सिफारिस आधारमा उपलब्ध गराइनेछ ।

६. **दीर्घकालिन राहत एवं व्यवस्थापनः**

क(प्रकोपका कारण बसोबास गरि रहेको स्थानमा बसोबास गराउदा थप जोखिम हुने अवस्था रहेमा त्यस्तो पिडितहरुलाई सुरक्षित स्थानमा राखी बसोबास गराउनु पर्ने अवस्था भएमा बसोबास गराइने स्थानआवश्यक सामाग्री र सोका ,परिवार संख्या , लागि आवश्यक पर्ने बजेटको समेत अनुमान गरी नगर विपद् व्यवस्थापन समितिले स गर्नुकार्यपालिकामा सिफारि पर्ने छ । त्यसरी भएको सिफारिसको आधारमा जिल्ला विपद् व्वस्थापन समितिसँग समन्वय गरी नगर कार्यपालिकाको बैठककव निर्णय अनुसार आवश्यक व्यवस्था मिलाइने छ ।

ख(दफा ६ अनुसार पूर्ण रुपमा वा आंशिक रुपमा कार्य गर्नका लागि नगर कार्यपालिका वा नगर विपद् व्यवस्थापन समितिले वडा विपद् व्यवस्थापन समितिलाई जिम्मेवारी तोक्न सक्नेछ ।

७. **राहतका लागि पेश गर्नेपर्ने कागजातहरुः**

यस मापदण्ड बमोजिम राहत सहयोऊको लागि पिडितले **अनुसूची १ बोजिमको ढाँचामावडा** कार्यालयमा निवेदन पेश गर्नु पर्नेछ ।

क(नागरिकताको प्रमाणपत्रको प्रतिलिपी

ख(मृतकको हकमा नजिको हकवालाको नाता खुल्ने प्रमाणपत्रकव प्रतिलिपी

ग(वडा कार्यालयको सिफारिस पत्र(**बमोजिमको ढाँचामा २अनुसूची**)

घ(विपद् व्यवस्थापन समिति र राहत वितरण व्यवस्थापन समितिको निर्णय प्रतिलिपी

ङ(वडा प्रतिनिधि वा वडा विपद् व्यवस्थापन समितिको रोहवरमा भएको प्रहरी मुचुल्का सक्कल र स्थानीय प्रहरी कार्यालयको सिफारिस पत्र

च(घटनासँग सम्बन्धित तस्वीरहरु

छ(राहत माग सम्बन्धि व्यक्तिगत निवेदन(**बमोजिम ढाँचामा ३अनुसूची**)

परिच्छेद ४
राहत वितरण समिति

८. राहत वितरण समितिको गठनः

कटारी नगरपालिकाका क्षेत्रभित्र प्राकृतिक एवं गैर प्राकृतिक विपद् घटनामा परेका नगरवासी तथा उनीहरुका परिवारलाई राहत वितरण गर्न देहाय बमोजिम राहत सहायता वितरण समिति रहनेछः-

क(	नगर प्रमुख	अध्यक्ष
ख(	नगर उप प्रमुख	सदस्य
ग(	प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत	सदस्य
घ(	वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन समिति संयोजक	सदस्य
ङ(	आर्थिक प्रशासन शाखा प्रमुख	सदस्य
च(	वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन शाखा प्रमुख	सदस्य सचिव

९. राहत वितरण प्राथमिकताः

क(राहत वितरण गर्दा पिडित मध्ये महिला ,दीर्घ रोगी ,जेष्ठ नागरिक ,बालबालिका , ब्यक्तहरुलाई पहिलो प्राथ अशक्त तथा अपाङ्गता भएकामिकता दिईनेछ ।

१०. राहत वितरणको समय सिमाः

यस मापदण्ड बमोजिम सहयोग उपलब्ध गराउँदा घटना भई निवेदन दर्ता भए पश्चात तत्काल अनुगमनको व्यवस्था मिलाई राहत सहयोग उपलब्ध गराइनेछ ।

११. यस मापदण्ड बमोजिम राहत वितरण गर्दा भुकम्प ,री वर्षाभा ,आगलागी ,पहिरो ,बाढी , हुरी ,असिनाबतासबिषाक्त किटंनाश ,सर्पदंश ,खडेरी ,डुवान ,शीतलहर ,चटयाङ्ग ,महामारी , लगायत विपद्का कारणवाट भएको प्रभावितहरुलाई मात्र राहत सहयोग उपलब्ध गराइनेछ ।

परिच्छेद
विविध

१२. विपद्का पिडितहरुलाई पुनःस्थापना तथा पुन निर्माण विपद् घटनावाट क्षति भएका घरटहरा , निर्माणका लागि प्रचलित नीति तथा कानून बमोजिम जिल्ला वन कार्यालय एवं स्थानीय वन उपभोक्ता समिति मार्फत सहुलियत दरमा काठ उपलब्ध गराउने व्यवस्था मिलाइनेछ ।

१३. राहत वितरणमा समान्वय गर्नु पर्नेः

दातृ निकायसरकारी संस्थाले राहत वित मानविय सहायता संस्था वा कुनै प्रकृतिका गैह्र ,रण गर्दा राहत वितरण योजना नगरपालिकामा पेश गर्नुपर्नेछ ।

१४. विवरण पेश गर्नु पर्नेः

यस मापदण्ड बमोजिम राहत वितरण व्यवस्गथापन समितिको निर्णयवाट वितरण भएको राहत वितरणको विवरण नगर कार्यपालिका बैठकमा प्रत्येक चौमासिम र वार्षिक रुपमा नगर सभामा **अनुसूची ४ बमोजिमको ढाँचामा** पेश गर्नुपर्नेछ ।

१५. बाधा अडकाउ फुकाउने अधिकारः

यस मापदण्ड कार्यान्वयन गर्दा कुनै बाधा अडकाउ परेमा नगर कार्यपालिकाले त्यस्तो बाधा अडकाउ हटाउन सक्नेछ ।

१६. खारेजी र बचाऊः

क(राहत सहयोग सम्बन्धी यस पूर्व वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन समितिको निर्णय नगर कार्यापालिकाले अनुमोदन गरेको निर्णयहरु यसै मापदण्ड बमोजिम भए गरेको मानिने छ ।

ख(यो मापदण्ड नेपालको संविधान र अन्य प्रचलित कानुनसँग बाझिएमा बाझिएको हदसम्म स्वतः अमान्य हुनेछ ।

(सँग सम्बन्धीत ७दफा)

अनुसूचि १

राहत माग गर्ने निवेदनको ढाँचा

(वडा कार्यालयको लागि)

श्रीमान वडा अध्यक्ष ज्यू,

वडा कार्यालय.....

विषयः राहत सहयोग सम्बन्धमा ।

प्रस्तुत विषयमा मिति .... .गतेका दिन कटारी नगरपालिका वडा नं .... ले क्षती भएको विपद्का सम्बन्धमा........................... मा ....टोलविपद्वाट भएको क्षतिको राहत सम्बन्धी मापदण्डबमोजिम राहत सहायता पाउँ भनि देहायको विवरण सहित यो २०८० , /निवेदन पेश गरेको छुछौ ।

१(विपद्को घटनाः

(2 घाइतेमृतकको नामः/

(3 घाइते मृतकको नागरिकताको प्रमाण पत्र नंर जारी मिति .... .

(4 बाबुको नामः

(5 आमाको नामः

६(अनुमानित क्षतिको विवरण (परिमाण र मुल्य सहित)

७(मृतको हकमा हकवालाको नागरिकताकव प्रमाण पत्र र नाता प्रमाणित पत्र (संलग्न गर्ने)

(8 प्रहरी मुचुल्का

(9 घटनासँग सम्बन्धित तस्विरहरु (संलग्न गर्ने)

(सँग सम्बन्धीत ७दफा)

अनुसूचि २

राहत सिफारिसको ढाँचा

वडा) कार्यालयको सिफारिस(

श्री कटारी नगरपालिका

नगरकार्यपालिकाको कार्यालय

कटारीउदयपुर ,

विषयःसिफरिस गरिएको सम्बन्धमा ।

प्रस्तुत विषयमा मिति .... .गतेका दिन कटारी नगरपालिका वडा नं .... प्.ना)......................... बस्ने श्री ....टोलर को कारणले मेरो .... ले(...............नं. बमोजिम राहत २०८० ,क्षती भएको हुदाँ विपद्वाट भएको क्षतिको राहत सम्बन्धी मापदण्ड .... विवरण सहित यो निवेदन पेश गरेको हुदाँ सहायताका लागि नगरपालिकामा सिफारिस गरि पाउँ भनि देहायको सोही मापदण्ड बमोजिम राहत उपलब्धता गरिदिनुहुन सिफारिस गरि पठाईएको व्यहोरा अनुरोध छ ।

१. घटनाको कारणः-
२. घटनाभएकोस्थानठेगाना/ःः-
३. घटनाभएकोमितिः -
४. घरमूलिकोनाम,ठेगाना र फोन नम्बरः -
५. मृत्युभएकोभएमृतककोनामथारः-
६. परिवारसंख्याः -
७. गरिब घरपरिवार परिचय पत्रको प्रकारः **-सामान्यअति विपन्न/मध्यम/ नभएको/**
८. मुख्य पेशाः-
९. आम्दानीको श्रोतः-
१०. मूख्यक्षतिकोविवरणः-

विपद ब्यवस्थापनमा क्षतिपूर्ति तथा राहत मागका लागि संलग्न हुनु पर्ने कागजातहरुः -

- वडा कार्यालयको सिफारिस
- गरिब घरपरिवार परिचय पत्र नं.
- मृत्यु भएकोभए मृत्यु दर्ताकोप्रमाणपत्र प्रतिलिपि
- स्थानीयप्रहरीकोसर्जमिनमूचुल्का
- प्राविधिक मूल्याङ्कन
- सम्बन्धित क्षती भएको स्थानको रंङ्गिन फोटो
- संलग्न ब्यक्तिको नगरिकताको प्रतिलिपि

(सँग सम्बन्धीत ७दफा)

अनुसूचि ३

राहत माग गर्ने ब्यक्तिगत निवेदनको ढाँचा

श्री नगर प्रमुख ज्यू,
नगर कार्यपालिकाको कार्यालय
कटारीउदयपुर ,

विषयः राहत सहयोग सम्बन्धमा ।

प्रस्तुत विषयमा मितिगतेका दिन कटारी नगरपालिका .... वडा नं .... . कारण...................... मा आएको ....टोलले मेरो ....क्षती भएको विपद्का सम्बन्धमा विपद्वाट भएको क्षतिको राहत सम्बन्धी मापदण्ड बमोजिम राहत सहायता २०८० , उपलब्ध गरिदनुहुन वडा कार्यालयको सिफारिस र विपद् राहत साहायताका लागि आवश्यक कागजपत्र यसै निवेदन साथ संलग्न राखि अनुरोध गर्दछु ।

निवेदक

नामः

फोन नं.

हस्तक्षरः

(दफा १४ सँग सम्बन्धीत)

अनुसूचि ४

चौमासिक राहत वितरण ढाँचा

मिति सम्मको विवरण........................देखि.........................

क.सं.	विपद् विवरण	वडा नं.	राहत प्रदान गरिएको संख्या	रकम	कैफियत

(जिन्सी सामाग्री वितरण गरेको भए कैफियतमा खुलाउनु पर्ने नोटः)

प्रमाणीकरण मिति २०८००/०३/७

आज्ञाले,
अनिल किराती
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत